

Revisionsrapport nr 9/2023 - Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt

Begäran om yttrande från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1
Svarstid den 28 april 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som yttrande över Revisionsrapport nr 9/2023 - Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Revisionskontoret har granskat hur kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB styr och har uppsikt över pågående samhällsviktiga investeringar. Granskningen har omfattat kyrkogårdsnämndens projekt Järva begravningsplats samt Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Högdalens sorteringsanläggning för matavfall. En översiktlig granskning har även gjorts av stadens medfinansiering i Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar i likhet med revisionskontoret brister i styrningen av granskade projekt och noterar att lämnade rekommendationer överensstämmer väl med det arbete som redan pågår i staden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag välkomnar revisionskontorets rapport som granskar hur Stockholms Stadshus AB styr och har uppsikt över pågående samhällsviktiga investeringar. Det är av yttersta vikt att staden har en stark styrning och kontroll av de omfattande investeringar som genomförs, och därför har vi redan vidtagit åtgärder som överensstämmer väl med de rekommendationer som revisionskontoret har lämnat i sin rapport.

I budgeten för år 2024 fattade vi beslut om en stärkt uppföljning av investeringsprojekt och Stockholms Stadshus AB har fattat beslut om nya tillämpningsanvisningar avseende bolagens investeringar som tydliggör regelverket för projekt över 300 miljoner kronor i bolagskoncernen. Detta i syfte att stärka styrningen och kontrollen av stadens pågående och kommande infrastrukturprojekt.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 10 april 2024

Karin Wanngård

Bilaga

Revisionsrapport nr 9/2023 – Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt, dnr KS 2024/172-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Revisionskontoret har granskat hur kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB styr och har uppsikt över pågående samhällsviktiga investeringar. Granskningen har omfattat kyrkogårdsnämndens projekt Järva begravningsplats samt Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Högdalens sorteringsanläggning för matavfall. En översiktlig granskning har även gjorts av stadens medfinansiering i Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen.

Revisionskontoret bedömer att de handlingar som lämnats till kommunfullmäktige inför beslut i granskade investeringsprojekt inte varit tillräckligt tydliga och transparenta. Detta gäller likaledes de handlingar som gått till kyrkogårdsnämnden, styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Stadshus AB samt kommunstyrelsen. Revisionskontoret anser att beslutsunderlagen framförallt brister avseende redovisningen av riskbedömning samt beräkning av riskreserv och index.

Vidare anser revisionskontoret att återrapportering till nämnd och styrelse i tertial- och bokslutsrapportering behöver utvecklas gällande de granskade projektens ekonomiska redovisning. Det saknas bland annat förklaringar till förändrade prognoser och nyttjande av riskreserv.

När det gäller underlag avseende stadens medfinansiering i Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen menar revisionskontoret att dessa inte är tillräckligt tydliga avseende vilka totala ekonomiska effekter de får för staden. De finansiella riskerna och effekterna av indexreglering redovisas inte i tillräcklig omfattning.

Revisionskontoret bedömer sammanfattningsvis att staden behöver stärka styrningen och uppsikten över investeringsprojekt. Beslutad projektstyrningsmodell efterlevs inte alltid och uppföljning och kontroll brister. Revisionskontoret ser positivt på stadsledningskontorets anordnande av utbildningar inom investeringar.

Revisionskontoret rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Stärka styrning och kontroll avseende underlag för investeringar.
- Stärka uppföljning av pågående investeringsprojekt.
- Stärka styrning och kontroll avseende underlag för medfinansiering.
- Utveckla återrapporteringen avseende medfinansiering till kommunfullmäktige.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret kan i likhet med revisionskontoret konstatera brister i styrningen av granskade projekt och noterar att lämnade rekommendationer överensstämmer väl med det arbete som redan pågår i staden.

Stadsledningskontoret konstaterar att kyrkogårdsnämnden inte i tillräcklig grad har haft fokus på styrning och kontroll av projektet Järva begravningsplats, och att detta har bidragit till att den fulla omfattningen av kostnadsökningarna inte har uppmärksammats förrän i ett sent skede av projektet. Bristerna i styrningen gäller bland annat att nämnden inte har tillämpat den för staden gemensamma projektstyrningsmodellen (SSIP) och i delar inte följt de tillämpningsanvisningar för stora investeringsprojekt som utfärdas av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att bristerna i stor utsträckning beror på att kyrkogårdsnämnden, jämfört med stadens övriga investerande nämnder, inte har erfarenhet av att driva större investeringsprojekt. För att säkerställa att nämnden förbättrar följsamheten till det regelverk som finns gällande styrning och kontroll av stora investeringsprojekt föreslås som en åtgärd att stadsledningskontoret framöver ska ingå i projektets styrgrupp.

Revisionskontoret rekommenderar kommunstyrelsen att stärka uppföljning av pågående investeringsprojekt. Stadsledningskontoret konstaterar att det i samband med beslut om budget för 2024 beslutades om en stärkt uppföljning. I investeringsstrategin framgår att investerande nämnd respektive bolagsstyrelse minst två gånger per år ska avge en uppföljande rapport om de större projektens budgetefterlevnad för att säkerställa att det inte finns några stora avvikelser från de budgeterade ramar som beslutats. Stadsledningskontorets anvisningar för uppföljning 2024 uppdateras i enlighet med strategin.

Stadsledningskontoret konstaterar att även koncernstyrelsen har fattat beslut om nya tillämpningsanvisningar avseende bolagens investeringar (KcS 2023-06-19). Anvisningarna tydliggör regelverket för projekt över 300 miljoner kronor i bolagskoncernen.

Revisionskontoret rekommenderar kommunstyrelsen att stärka styrning och kontroll avseende underlag för medfinansiering och utveckla återrapporteringen avseende medfinansiering till kommunfullmäktige. Stadsledningskontoret vill påtala att stadens åtagande i Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen i underlagen från trafiknämnden räknas upp med konsumentprisindex enligt instruktioner och avtal. Rapporteringen i delårsrapport och årsredovisning kan framöver utökas baserat på den rapportering och analys av underlag som redan sker.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.